

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BdI Regele Ferdinand No. 5.

A R A D.

Redacția pentru Banat: TIMIȘOARA,
Hotel „Ferdinand” camerele Nr. 21 și 22.

DIRECTOR:

CONST. I. ȘTEFĂNESCU

Ecoul

Apare zilnic la ora 3 după amiază

Note zilnice

Scriam ieri aci despre ura de aproape și dorința revanșardă, cu care unele nații își cresc conducătorii de mâine. Afirmațiunile noastre au fost copios confirmate de un articol al d. lui C. I. Codarcea, apărut în Curentul de ieri. D. Codarcea, reproduce rezultatul unei anchete între copii, întreprinsă de revista „Magyar Szemle” care e condusă de contele Ștefan Bethlen, — știți ăla cu „conferințele istorice” dela Londra.

Inițiatorul e un oarecare Dionisie Kerecseny, care e, după toate probabilitățile, un emul de-al lui Siegescu, pentru că numele lui tare pare a fi fost o dată Cherecheanu. Unul din're tinerii revizionisti maghiari, elev de liceu care de-abea și a vârat cămășuța în pantaloni și cu mare răvnă își oprește abundența sucului nasal, scrie următoarele:

„Revizuirea pașnică numai așa ar fi posibilă dacă Marile Puteri ar exercita o presiune asupra tratatelor de pace. Nu avem nici o speranță ca aceasta să se întâmple în viitorul apropiat. Inșă noi mult nu mai putem aștepta căci în conformitate cu declarațiunile contelui Ștefan Bethlen, știm că în teritoriile vremelnic ocupate, maghiarimea se află într'o înspăimântătoare scădere”.

Iată spiritul în care nația maghiară își crește otrăvitele și iată drumul preconizat de Ungaria pentru o apropiere — după cum anunțau ieri fițiucile minoritare — cu Mica Înțelegeră.

„Ei — elevii dela școlile secundare — nu mai pot aștepta. Cer război imediat, ba poate chiar un război, așa de anul nou... Ca să aibe jucării, ca acelea cu cari uneltele mișelești ale părinților lor, au curmat viața celor doi Oameni la Marsilia.

Altădată am arătat și o succintă programă analitică a geografiei în școlile primare din Ungaria. Aradul, Clujul, Craiea etc., sunt considerate ca aparținând Ungariei, căci ei nuse pot împăca cu gândul că tratatul dela Trianon, a restabilit o stare de lucruri, care era imperios cerută de împrejurări. Monarhia austro ungară, era un cazan al Satanei, care dacă nu s'ar fi revărsat în 1914, se revărsa în 1915 sau 1916, dar dreptate tot s'ar fi făcut.

Astăzi, Ungaria redusă la importanța politică, economică și culturală pe care o merită, se svârcolește și în nădejdea că viitorul nu i va fi așa de vitreg ca trecutul, își crește odraslele în ură față de vecin, pregătindu-și astfel războinicii de mâine, ba poate chiar asasinii și marsiliile de mâine.

Vom vedea însă cine va învinge de acum.

Manifestația, insuflețirea de Duminecă dela Timișoara e o dovadă că nu vom lăsa să se ajungă la noui înfăptuiri. Tot pasul Ungariei — înlăuntru ca și în afară — va fi bine supravegheat pentru că s'a dovedit a nu se ști purta cuminte fără tutelă.

Până când oare nu va înțele-

ge Ungaria că-și cheltue energia în vânt? Când va suna ceasul deșteptării ei la dreapta realitate?

Spre binele lor, îl așteptăm...
V. Barbu

Două fapte

Cu toate că ungerii spun mereu că Jugoslavia le expulzează mereu conaționali sau că numai Dumnezeu știe cât de barbar sunt tratați, aflăm că o delegație compusă din peste o mie de unguri a fost la Oplenatz pentru a se închina în fața mormântului regelui martir Alexandru. Delegația a depus o coroană de flori în numele ungerilor din Jugoslavia, pe mormântul Regelui Unificator.

Pe de altă parte aflăm însă că ungerii proprietari de moșii din apropierea graniței jugoslave, profitând de ușurința cu care se poate trece frontiera, răspândesc în Jugoslavia o publicație revizionistă care apare la Budapesta în limba sârbo-croată și se cheamă „Topol”.

Iată două atitudini. Iată două fapte din cari se poate vedea că Budapesta nu înțelege nici acum să-și bage mințile 'n cap.

Din aceste două fapte se vede clar că ungerii carinu sânt mereu instigați și îndbătați cu apă rece dar otrăvită dela Budapesta s'au integrat atât de mult în statul în care trăiesc încât sentimentele lor sunt identice cu ale jugoslavilor, în fața celui pe care și ei îl numesc Unificatorul, ceea ce însemnează că prin unificarea făcută de el, nu li s'a făcut nici un neajuns.

D. prof. univ. O. Ghibu despre concordatul cu Vaticanul și despre acordul dela Roma

(Rezumatul conferinței dela Timișoara)

D. prof. univ. O. Ghibu a ținut Duminecă 16 crt., în sala Teatrului Comunal din Timișoara, o conferință despre: Politica religioasă a României întregite.

Conferențiarul a arătat în prealabil ce urmărește „Frația Ortodoxă Română” (F. O. R.). Menirea acestei mari asociații este să facă din fiecare cetățean ortodox al țării un credincios conștient de drepturile și de îndatoririle sale și să vegheze ca biserica ortodoxă să aibă în statul român întregit locul ce i se cuvine în calitate de biserică dominantă.

Principiile politicii religioase ce au călăuzit statul nostru în cei 16 ani de după unire sunt susceptibile de a fi amănunțit cercetate —

„E prea mult! — veți zice — în fiecare zi, ungerii și iar ungerii. Ne-am săturat de ei”.

Noi, nu mai puțin.

Dar atâta timp cât n'ai liniște internă, nu te poți detașa de indeletnicirii, cu tot avântul, trebuie să privești mereu în jurul tău și să lupți crâncen pentru cel puțin în viitor să ai liniște.

Și cine altul este dușmanul liniștii noastre decât acela în contra căruia ne irsim scrisul cotidian?

Veți spune că acest dușman l-am avut de o mie de ani. Da, dar germenii robiei nu s'au revoltat niciodată în așa măsură în sângele lor, niciodată lupta lor n'a fost mai aprigă, mai „pe viață și pe moarte” decât acum. Aceasta se poate vedea din multe nescotinți pe cari le comit una după alta ca gafele unui modest învățător îndrăgostit de-o fată de înaltă societate.

Și ne întrebăm dacă nu e de datoria noastră ca să opunem acestui dușman o forță reverberă cel puțin tot atât de tare ca și a lor, dacă nu suntem datori, mai întâi, a le dejuca toate planurile mișelnice și a-i demasca cel puțin în fața cetățenilor României cari au dreptul să știe cine luptă în contra lor.

Și mai ales avem datoria noi cei dela granița cea mai isbită din afară și dinlăuntru, ca în fiecare zi să infierăm neastâmpărul criminal al turbațiilor cari nu găsesc altceva mai bun de făcut. Căci cine altul să aperi și să lumineze dacă presa nu-și ia acest rol? Cine să țină trează conștiința națională și cine să răspundă tuturor mârșăviilor din presa lor? Dacă ungerii au mai multe ziare

Creditul lor

decât noi și în fiecare vei găsi pagini întregi pline de știri tendențioase și articole subversive, apoi nouă ar trebui să nu ne ajungă aceste modeste patru pagini pe cari le punem exclusiv în slujba naționalismului intransigent a cărui necesitate se impune categoric de-alungul acestui hotar, pentru a ține balanța în echilibru.

Iată de ce scriem în fiecare zi despre ungerii.

Dar românul e atât de optimist, atât de superficial, încât mulți nici nu-și dau seama câtă nevoie au de trezia sufletească, națională, de încordarea în care îl ținem prin articolele noastre.

Ar fi timpul ca ciocnirile să înceteze. Cine care, mai mult decât noi, ar dori aceasta?

Dar vedeți că nu suntem lăsați în pace?

Aici, în țară la noi, nedreptele lor proteste au ajuns până în parlament, pentru a da iluzia că cine știe cât de oropoșiți sunt, dacă a trebuit să meargă până acolo. Atât ne-ar mai trebui, să facem anchetă! Dar ce, noi nu știm ce se petrece la noi în țară? Nu știm în ce leagăn de puf dorm ungerii de-aici? Ce nevoie avem de anchetă? Ei nu vor avea de pierdut chiar

dacă aceasta — per absurdum — se va face.

Ni se pare însă că deocamdată nici nu vor să câștige nimic pentru ei, prin ancheta cerută în parlament. Lor le e rușine de ancheta care a fost impusă Ungariei de Societatea Națiunilor, și-acum le-ar plăcea să ne facă să alunecăm și noi și să ne bălăcim în aceeași rușine cu ei, pentru a nu ne lăsa să rămânem nepătați. Și poate că numai în cel de al doilea rând ar veni comentariile, școlile pe marginea imprudenței pe care ar face-o guvernul dacă ar da ascultare pretențiilor lor cu subtilități perfide.

Nu se va ajunge până aici. Ungurii trebuie să vadă odată că așa nu mai merge. Creditul câștigat cu polițe și carnete de cecuri false, le-a scocat. Italia dă mâna cu Franța, Austria a fost glacială, Germania, chiar ungerii recunosc că nu mai e de partea lor. Anglia care-i cunoștea superficial și se îndușase, i-a cunoscut în sfârșit și i-a condamnat... Cine le mai rămâne?

Revizionism nu mai există. Doar ca un ecou care persistă abia în mintea câtorva profi budapestani.

Nici aceasta nu mai poate ține mult.

Noul deputat de Arad

După cum se știe, d. Mărcuș deputatul de Arad vrea să se mute definitiv din acest oraș.

Toceamă din acest motiv circula diferite zvonuri și se pun diverse întrebări.

Unele ziare au și anunțat data alegerii.

Informându-ne la cea mai

autorizație surdă, am aflat că d. Mărcuș nici nu și-a înaintat încă demisia așa că de ulgerinu vorba deocamdată

Cum însă, candidați benevoli se găsesc destui, aceștia lansează zvonuri cari cred că le vor ajuta.

Și... într'advers, cine va fi oare fericitul ales?

puncte dela Alba-Iulia, în adunarea ce s'a ținut în cetatea simbolică la 1 Decembrie 1918. Socotesc că acest punct din actul Unirii a fost greșit, dupăcum greșite și de prisos au fost multe din punctele aceluia act. La Alba-Iulia trebuia să se hotărască un singur lucru: Unirea fără condiții cu patria mamă. Restul a fost deplasat și de prisos, pentru că Transilvania singură nu avea căderea să hotărască de dezvoltarea viitoare a statului Român întregit, care se compune din mai multe provincii. Am vorbit chiar cu unul dintre factorii dela Alba-Iulia, spune d. prof. O. Ghibu, care încă e de acord că lumea s'a adunat acolo pentru a decreta Unirea. Tot ce s'a făcut peste această intenție a fost o greșală izvorită din romanticismul acelor vremuri, când oamenii credeau că suprafața lumii poate fi schimbată prin punctele

wilsoniane, care aveau vogă pe atunci.

Constituția veche a României, spune conferențiarul, a considerat biserica ortodoxă drept biserică de stat a României, dar întăietatea aceasta a fost răsturnată prin romanticismul dela Alba-Iulia, unde biserica noastră dominantă a fost pusă pe picior de egalitate cu biserică celorlalte culte, pe cari punctele faimoase nici măcar nu le aminteste nominal, ci le pune în bloc alături de biserică ortodoxă.

Conferențiarul vorbește apoi de rolul important ce l-a avut biserica rom. cat. fr. fostul imperiu Habsburgic și în fosta Ungarie. Catholicismul a trecut printr'o eclipsă în timpul reformațiunii din Germania, dar Habsburgii, cari erau catolici, au căutat să recâștige terenul pierdut,

(Continuarea în pagina 11).

Ce-i cu cinematografele municipiului?

Am așteptat destul. Cititorii noștri cari au citit ancheta întreprinsă de „Ecolul” în chestia cinematografelor comunale sunt — credem — pe deplin edificați asupra activității — dacă se poate numi așa — a domnului director „băró” Ștefanuț. De altfel, suntem siguri că cea mai mare parte a frecventatorilor acestor cinematografe și-au putut da seama de mersul acestei afaceri, încă demult.

N'avem nimic în contra priceperii domnului director băró Ștefanuț în materie cinematografică. După felul în care stie alege filmele așa încât să dea publicului ceva bun pentru banii lui, se poate deduce că și dă osteneala să citească cronicile cinematografice, ba — poate — că are și ceva gust sau pricepere personală.

Domnul băró Ștefanuț nu poate pretinde însă ca numai din cauza acestei — hai să-i zicem! — calități, orașul să fie păgubit nu numai în secția pe care — spune d-sa — o conduce, dar și în întreprinderile autobuselor al cărei pește a devenit, dar care de bine de rău, tot o mai duce cumva.

D. Ștefanuț băró sau nu, habar n'are de ce-i aceea economică. Să ne ierte că i-o spunem așa deia obraz, dar faptele au dovedit-o cu prisosință.

Căci nu se poate admite ca atunci când concurența cinematografelor străine de economia municipală a fost atât de slabă, și când întreprinderea de sub directoratul domnului Ștefanuț avea atâtea mijloace de tot felul și atâtea credit, să ajungi acolo unde sunt astăzi cinematografele municipiului Arad.

Filme bune a adus — cel puțin câteodată — sălii a-greate a avut la dispoziție, prețuri accesibile iar a avut. De ce dar, a lăsat să-i scape din mână publicul?

Nu cumva publicul e de vină?...

Nu. Vina cea mare tot domnul director o are. Da, căci nu și-a știut ține clienții, n'a știut face reclamă. Credea, poate, că ajunge ca întreprinderea să fie a orașului.

Nu. Publicul se plictisește repede. Monotonia n'o înghite. Trebuiau senzații, lucruri noi mereu. Sau dacă nu le avea pe acestea, cel puțin la o reclamă mai intensă, mai ingenioasă trebuia să se gândescă pentru a deștepta curiozitatea, interesul. Se spune că două broaște căzute într-o puțină cu lapte erau în pericol de-a se îneca. Una din ele s'a lăsat la fund, des-nădăduită. Cealaltă însă, a înnotat mereu până ce laptele s'a transformat în unt, așa că a rămas de — asupra.

D. director a făcut ca cea dintâi. N'a dat din mâini. Or, dacă avea interes pentru bunul mers al întreprinderii pe care din grație o conduce, ar fi trebuit să se svârcolească să găsească noi și noi mijloace de captare a publicului.

N'a făcut-o. N'o face nici acum! Să plece, căci ori e rău intenționat, ori incapabil. Și n'amândouă cazurile e o pacoste pe întreprindere.

S'a constituit o comisie de trei — compusă din doi minoritari și un român — pentru găsirea de soluții salvatoare. Nu se mai aude nimic cu ea.

Oare și acea comisie, dintre membrii căreia unul se lăudase cu miraculoase soluții, vrea să lase această întreprindere să-și ajungă sfârșitul?

Publicul, care e și el puțin interesat în economia municipiului, dorește o soluție bună și grabnică.

Și aceasta nu va putea cuprinde în combinație pe domnul Ștefanuț. Ar fi să se compromită și pe mai departe întreaga afacere.

Pe când dacă ar veni un om nou, publicul ar veni și din curiozitate să vadă realizările acestuia. Și atunci numai de dibăcia lui depinde să-i ție și pe mai departe.

Fără multe parlamentări: Capul lui Moțoc vrem! Pentru binele întreprinderii cinematografice a orașului, a întreprinderii care ar trebui să fie un fecund izvor de câștig. d. c.

Folositi bateriile „Galvani“

Iredentism și revizionism unguresc în România

Eri, Luni, după masă, la orele 6, în sala Palatului Cultural din Arad, d. prof. universitar Onisitor Ghibu a ținut o documentată conferință, tratând despre: *Iredentism și revizionism unguresc în România*.

Începând prin a releva calitățile marelui dispărut Ion Rusu-Sirianu, dela moartea caruia s'au împlinit 25 de ani urând Aradului ca toți fiii lui să fie vrednici de amintirea acestui înfocat naționalist, trece la frământările Europei din ultima vreme, aducând elogii d-lui Titulescu pentru tactul și diplomația cu care a contribuit la menținerea păcii și apoi se ocupă de subiectul anunțat.

Poporul nostru — spune d-sa — n'a știut să lichideze revizionismul și iredentismul intern — cel extern, în momentul de față, fiind complet compromis. Pe cel intern trebuia să-l punem într-o lumină deplină pe baza de documente, pentru a se vedea mai lămurit primejdia ce ne amenință și pentru a putea găsi remediile. La noi se manifestă sub diferite aspecte:

Presă unguerească pusă în serviciul permanent al unguerilor, ajunsă la o nebănuită dezvoltare — din șapte cotidiane ungurești ce erau înainte de război, se erau înaintea ungară, azi avem 56 (cinci zeci și șase) colportare de informații tendențioase invenționate, fără o vorbă bună despre țara noastră dar cu coloanele îndesate cu știri complete din Ungaria, bărfind pe oameții noștri de stat, fără ca vre-o justiție să intervie.

Organizațiile politice și culturale maghiare, începând cu partidul maghiar, plin de evrei și alți renegeți subvenționați de Budapesta, lucru dovedit de atâtea ori, care în orice adunări și chiar în parlamentul țării cutează să atace statul și au tupeul să se creadă oprimați, și sfârșind cu toate așa zisele instituții culturale, sub a căror pavază, se face o politică unguerească, revizionistă, bine camuflată, tinzând la schimbarea ordinii în stat și sabotarea oricărei acțiuni întreprinse de guvern.

Viața economică e toată în mâinile lor; industrii, fabrici, societăți comerciale, cu personal și conducere evreo-maghiară, alimentând cu fonduri copioase Budapesta, adică revizionismul.

D. prof. Onisitor Ghibu, arată cum procedează ale state cu ei dând ca exemplu pe jugoslavi.

La noi, numai în Arad, sunt 64 (șase zeci și patru) de industriași și comercianți unguri, cari n'au cetățenia română. Prozedul jugoslav se impune și la noi, conchide d sa.

Sub un alt aspect revizionismul și iredentismul ungueresc se prezintă în viața bisericească.

În această parte conferențiarul se ocupă de autonomia fără margini de care se bucură confesiunile lor, fiindu-le îngăduit să aducă fel de fel de străini, cari sub cuvânt că se interesează de bunul mers al bisericilor lor, se informează despre România, pentru a o defăima și discredită în străinătate. Și nimeni nu intervine pentru a ne scăpa de ei.

Face apoi o documentată și amplă expunere despre procedeele ordinului „piarist” — care a preferat să-și mutileze sfinții „ungurești” depe clădiri decât să-i păstreze, dovedind odată mai mult că tot creștinismul lor nu-i decât de formă, continuând, încă, să creadă în „Dumnezeul ungueresc”, adică în acei depe vremea lui Attila — și al ordinului „minorților”.

Catolicismul ungueresc nu-i decât un alt aspect al iredentismului, putându-se dovedi aceasta prin toate scrierile „religioase” ce le editează și în cari se caută, sub orice

La **Atlantica** import de cafea și ceai **Bul. Reg. Maria No. 12.** se poate cumpăra cu câștig **Consum**

Cinematograful

CENTRAL

Programul de azi:

Primul bal
Frances Dee,
Gene Raymond

Reprezentările
la orele 5, 7.15 și 9.15 seara
Prețuri normale.

SELECȚIE

(Crucea Roșie)

Programul de azi!

Richard
Talmadge
Sub mii de
primejdii

Reprezentările
la orele 5, 7.15 și 9.15 seara
Taxele de intrare:
Lei 8, 10, 15 și 20, inclusiv
timbrul aviației.

CORSO

Programul de azi:
La orele 11 jum. a. m. Matineu.
La orele 3, 5, 7 $\frac{1}{2}$, 9 $\frac{1}{4}$
Premieră!
Regie senzațională!
Conținut încâtușetor!

Doctorul X
Fay Wray,
Lionel Atwill,
Lee Tracy

Membrii „Consum”-ului au avantajul de a plăti în rate

URANIA

Programul de azi:
la orele 5, 7 $\frac{1}{2}$ și 9 $\frac{1}{4}$.

Regina
Cristina

cu
Greta Garbo

In regia lui
ROUBEN MAMOULIAN.

ELISABETA

(Crucea Roșie)

Programul de azi!
Program dablou:
Lupul mării

După romanul celebrului
scriitor Jack London
Milton Sills,
Jane Keith

Noaptea
ispitelor

Elissa Landi,
Paul Lukacs
Începutul 6 $\frac{1}{2}$, și 9.
Dumineca dela ora 4
Matineu Dumineca la ora 11.
Prețuri populare!

dând acestei biserici tot felul de favoruri, iar fruntașilor ei titluri nobilitare. În acest timp a prins și printre românii transilvăneni catolicismul grecesc, dar propaganda pentru acest nou rit avea și dedesubturi viclene, întrucât Habsburgii spuneau că adepții lui nu vor pierde nici legea, nici tradiția, nici obiceiurile vechi. Viclesugul acesta a prins, mai ales că odată cu convertirea se promiteau și anumite favoruri, iar cei ce au consimțit să-și părăsească legea strămoșească se luptau cu mari greutate materiale și sperau să scape în felul acesta de ele. Abia mai târziu a început să se remarce că prin despărțirea în două a bisericii ortodoxe Habsburgii urmăreau pe de o parte să-și asigure supremația, iar pe de altă parte să-i izoleze pe românii transilvăneni de cei din vechile principate românești, cu cari erau în strânsă legătură toc-

mai prin intermediul bisericii ortodoxe. Conferențiarul trece apoi la chestiunea concordatului cu Roma, arătând amănunțit toate fazele tratativelor, dela inaugurarea lor sub primul guvern averescan, până la ratificarea lui din 1930. Vaticanul a profitat din plin de modificarea Constituției noastre (1923) și de nepăsarea și ignoranța oameților politici cu care s'a tratat chestiunea concordatului. În timp ce Constituția din 1923 nu asigură bisericii ortodoxe caracterul de biserica de stat, Roma, a reușit să asigure bisericii catolice din România titlul de biserică catolică apostolică română și s'o scoată cu desăvârșire de sub influența și controlul statului Român. La rezultatul acesta jignitor și periculos în același timp, s'a ajuns și grație împrejurării că originalul concordatului, iscălit de regretatul Vasile Goldis, — original pe care

era trecută o apostilă a secretariatului Vaticanului, prin care se atenua întrucâtva caracterul acestui act — a dispărut și în locul lui a fost trecut prin Parlament și ratificat, o copie a originalului, care nu mai avea apostila atenuantă.

D. prof. O. Ghibu critică apoi legea noastră de organizare bisericească, care, pe lângă alte defecte capitale, îl are și pe acela că nu ocrotește și biserica greco-catolică, deși este și aceasta o biserică românească. Neîncadrată în această lege, și tratată și prin concordat ca o cenusă-reasă, biserica greco-catolică e ca și suspendată în aer.

Ocupându-se apoi de acordul dela Roma, încheiat de d. Valer Pop, d. prof. O. Ghibu demască caracterul subversiv și periculos al acestui act, arătând că Statusul romano-catolic din România (de fapt partidul maghiar) și o mulțime de ordine călugărești maghiare, ascunse sub masca

catolicismului, duc în umbra acordului dela Roma o luptă tenace de subminare a statului Român întregit.

În deseale și unanimele aplauze ale sălii arhipline, d. prof. O. Ghibu a cerut modificarea Concordatului și desființarea completă a Acordului dela Roma.

Conferențiarul a adresat acest apel nu numai românilor ortodocși din țară, ci și greco-catolicilor, pentru că nu este vorba de o luptă împotriva catolicismului, ci de demascarea și de anihilarea propagandei iredentiste ungurești, care se folosește din plin de anumiți înalți funcționari ai bisericii dela Roma și de defectele celor două acte de mai sus: concordatul și Acordul dela Roma.

Conferința d-lui prof. O. Ghibu a fost precedată de o scurtă și foarte reușită producție corală a corului „Doi-na Bănatului”, de sub conducerea d-lui Alex. Bocșianu.

Blănuri de tot felul, reparațiuni speciale, bune și eficiente la Arad, strada Eminescu No. 1. — Francisc
 în edificiul hotelului „Cornul Vânătorului”

Engelhardt
 blănar

Cronica Bihorului

A propos... de salariul ce „și-l fac” unele organe ale fiscului. — Se pare însă, că procedul „abililor” funcționari fiscali dela Ceica, Săcueni, Aleșd și alte percepții bihorene n-a-i tocmai original..

În „Ecol” de Joia trecută, ocupându-ne de mai multe nevoi ale Bihorului, am scris și despre înovația adoptată de unii percepțori din acest județ, pentru a-și creia veniturii. Adică, spre a-și completa salariul, înfim, recunoaștem, ce li-dă Statul pentru munca și responsabilitatea, prea mari, ce li se prelind, în exercitarea serviciului.

Recunoscându-le că, cu o leafă de numai două mii și ceva de lei pe lună: sânt prost plătiți pentru slujba pe care o fac, mai corect: care li se cere s'o facă, ierte-ne în-ț, domnii percepțori dela Ceica, Aleșd, Săcueni și din alte localități ale Bihorului, (despre cari ni s'a spus că au fixat dumnealor, cu dela dumnealor putere, impozite în plus), dacă nu-i găsim deloc justiți-căși să perceapă țărănimii, dar chiar orcu: taxe și dări în afară de cele fixate în legi, — destul de multe și greu de suportat și acelea. (Protestăm deci, domnilor ușăg-iri dela ziarele din solda Buda-pestei, precum vedeți și pentru țărănii minoritari. Căci la Săcueni, de-o pildă, e vorba de contribuabilul ungar).

„Impozitele” impuse de d. Pop Ion, la Ceica, la fel și de către ceilalți colegi ai d-sale de pe la celelalte percepții, ar consta în primul rând în o taxă de minimum lei 40, ce se ia la declarațiile pentru fierul rachiului la cazan.

Lăsând de-o parte cifra de 60 lei, ce ni se precizează că s'ar fi încasat de pe la unii proprietari de cazane, ba de pe la alții chiar și mai mult, pentru declarații, formulare tipărite cari se trimit de minister să fie puse gratuit la dispoziția celor cari fierb rachiul la cazan (țărănii), vom face puțin calcul, — spre a se edifica și cetitorii noștri și superiorii născocitorilor de atari completări de salarii.

Vorba zicalei: „Pestele mare în râma mică se prinde”.

Cu doi poli, cu doi poli, (prin urmare cu calculăm cu 60 lei, sau chiar și 100, cât s'a „percepul” dela unii fierbători de rachiul la cazan), dacă înmulțim cu... hai să zicem numai 3000 declarații înregistrate la o percepție, ne dă ca rezultat: frumusețea sumă de lei 120.000.

Mergând mai departe cu înmulțirea, că... d'ăia am învățat Tabla lui Pitagora (la fel și domnii percepțori!) dacă luăm ca bază numai 20.000 de cazuri, nu de proprietari de cazane, în tot județul, ajungem la o sumă și mai frumusețică: 800.000 lei.

Am spus cazuri, fiindcă un proprietar de cazan poate intrerupe și reîncepe fieritul rachiului de mai multe ori, trebuindu-i de fiecare dată (caz), o nouă declarație.

Calculul însă, foarte rațional, poate merge mai departe, dacă în-nem seamă că unii percepțori, au înregistrat numai o parte din cazuri, bineînțeles neînregistrând nicăieri sumele pretinse pentru declarații, ele fiind, repetăm: gratuite.

Așa ni s'a denunțat că s'ar fi în-tâmplat lucrările la Ceica. Unde, ni se precizează: că s'ar fi lucrat cu număr dublu, la declarații.

Supozând că informatorii noștri s'ar fi răz, (ceeace nu-i deloc ad-

misibil în cazul de față, fiindcă dantele irefutabile ce ni s'au servit precizează o sumă cu mult mai mare de 800.000 lei, încasată cu acest sistem în întreg județul Bihor de către percepțori), rămâne totuși un mister: din ce și cu ce, pot face față mai toți percepțorii atât „cheltuelilor de serviciu”, cât și vieții pe care o duc.

Din numai 2.300 lei salariu pe lună, să-ți poți permite să plătești anul, două, sau chiar trei ajutoare, fiindcă superiorii nu dau altă funcționari căli necesită serviciul, să ai și-ărsură cu cal, or automobil, cu cari, e drept, faci slujbă, dar înseamnă bani și iar bani, cum tot bani mulți necesită și viața pe picior larg pe care o duci cu familia și adesea ori și amanta... e un adevărat miracol: cum se mai mentin percepțorii și intră prea puțini dintre dânsii la pușcărie...

Afară de „taxele” pentru declarațiile de fier rachiul, informațiunile noastre mai spun: că, percepțorii din enunțatele comune bihorene mai încasează tot ilegal și la veni-

turile indirecte o taxă și tot sătenilor.

E vorba de 23 de lei ce se „ncasează fără drept la depuneri, ca „taxe de vârsare” la donații, succesiuni și chiar pentru conversiune, — cum s'a petrecut tot la Ceica indeosebi.

Înainte de-a încheia aceste narațiuni despre sărăciunile depuse de către percepțorii din Bihor, să-și agonisească „diferența” de salariu pe care nu le-o dă statul, ținem să mai precizăm ceva:

Procedul nu-i unic. El, nu se practică numai în Bihor, după cum pretind alte informațiuni:

Nici percepțorii din județele limitrofe, ba chiar și cei din acele mai îndepărtate, cum ar fi: Timiș-Torontalul, Severinul și Carasul, nu se lasă mai pe jos.

Apucăturile sânt, deci, cu tendință de generalizare...

Dar, n'ar putea fi ele, oare, stărpile până nu se extind pretutindeni. — până nu intră tuturor percepțorilor în sânge?

Dinu I. Ștefan

Franța și legalizarea înarmărilor germane

După știrile sosite din cercurile autorizate se afirmă că guvernul francez și-a dat consimțământul în ceiace privește participarea Franței la negocierile, ce vor fi deschise, din inițiativa guvernului englez, asupra legalizării înarmărilor germane, efectuate până la 1 Ianuarie

1935. Suszisele negocierii vor deschide calea pentru elaborarea eventuală a convenției generale de dezarmare. Guvernul francez și-a rezervat dreptul de a cere garanții eficiente pentru orice concesiune, care ar fi făcută în folosul Germaniei.

Câștiguri importante în Ardeal

La tragerea din 15 Decembrie a. c. pe lângă alte câștiguri mai mari — în vânzarea colecturii principale Banca Iliescu S. A. Cluj, lozul No. 62019 a câștigat suma importantă de Lei 200.000. — Jumătate loz a fost vândut prin subcolectura Băncii Iliescu, Depozitul de ziare Taub din Careii Mari, și anume pentru un comerciant ambulant de fulgi și pentru un econom; un sfert a câștigat un profesor din Cluj și un sfert un muncitor din județul Hu-

nedoara. Nu suntem îndreptățiți a comunica numele câștigătorilor, totuși menționăm că doi dintre jucătorii au prelungit lozul numai în ultimul moment. De sigur, câștigurile multe și atât de importante sunt cele mai bune mijloace pentru popularizarea Loteriei de stat: mai este însă și un fapt sigur, că norocul Colecturilor principale din Ardeal la Banca Iliescu S. A. și Institutul Comercial de Credit Cluj — este colosal.

S'a descoperit complotul urzit în Rusia Sovietică

Moscova. — Instrucția deschisă după asasinatul lui Kirov a stabilit, că suszizul asasinat a fost o consecință a complotului urzit de grupul lui Zinoviev, care era altădată un colaborator intim al lui Lenin și una din personalitățile cele mai influente din Uniunea Sovietică.

Amănuntele asupra acestui complot deocamdată se țin în taină.

Cetiți „ECOUL”

Tendențiozități

Un ziar unguresc local anunță că guvernele gree și ture, au semnat o înțelegere în ceiace privește tratamentul minorităților.

Or, acest lucru vrea să fie numai o sugestie pe care ei o cred binevenită.

Iată dar că știrea e tendențioasă.

Tâmplărie modernă unde se lucrează cele mai noi modele de mobilă, și se fac reparațiuni perfecte. Căutați atelierul

ISRAEL
 ARAD, Str. Horia No. 3.

In jurul aparatului de radio-emisiune al d-lui Golubovici

— Taxe frustate. — Închisoare dela 6 luni până la 1 an —

Nu mai încapă nici o îndoielă că aparatul de radio emisiune, găsit și confiscat în locuința d lui Golubovici, dir. reg. P. T. T. la Timișoara, a fost un aparat eminatamente clandestin.

Am arătat că d. Golubovici nu posedă chitanțele pentru taxa de folosință în conformitate cu tariful P. T. T. în vigoare. Lucrul acesta nu ne-a fost desminteț nici de d. Golubovici, nici de dir. gen. P. T. T., căreia ne-am adresat pentru lămuriri. Ca să ne facem o idee despre quantumul fraudelor de cari s'a făcut vinovat d. Golubovici, prin neachitarea acestei taxe, e bine să analizăm art. 87 din tariful P. T. T. al. c. din care vedem că pentru posturi de emisiune cu bătaia până la 100 km. taxa anuală e de 8000 lei, iar pentru posturi cu bătaia mai mare (al. d.) taxa e cea precedentă plus 3000 lei pentru fiecare altă sută de km. Credem că suntem bine informați când spunem că postul clandestin al d lui Golubovici lucra pe o rază de mai multe mii de km., așa că taxa anuală frustată de d-sa e de cât: 35 000 lei pentru fiecare mie de km.

Cum să nu fie atât de desvoltată poșta clandestină în Banat, dacă însuși directorul regional se pretează la asemenea fapte în detrimentul instituției? Exemplul pornește de sus.

D. Golubovici e pasibil de închisoare dela 6 luni până la 1 an

D. Golubovici avea deci un

aparat de radio emisiune clandestin.

Să vedem ce zice legea pentru instalarea și folosirea posturilor radio electrice. (Buletinul telegrafo-poștal nr. 8/1927). Cităm art. 18:

„Cei ce vor construi posturi sau vor vinde aparate fără sigiliul de control al Dir. Gen. P.T.T., cei ce își vor instala posturi neautorizate, etc. etc. se vor pedepsi cu confiscarea aparatelor și închisoare dela 6 luni la un an.”

Aparatul d-lui Golubovici a fost confiscat. E treaba autorităților militare să stabilească la ce nevoi personale sau de serviciu a putut să-i folosească d-lui Golubovici acest aparat.

Vrem să știm însă dacă Direcția specială P. T. T. va înțelege să i aplice d-lui Golubovici art. 18, în care faptelor d sale se încadrează perfect.

Dacă Direcția specială P. T. T., crede că disciplina a devenit de prisos în această instituție, n'are de cât să închidă ochii asupra acestor fapte.

Autoritățile militare sunt însă datorare să vegheze ca să nu avem aici la frontiera de Vest un nou caz Verze. Pentru că — zău — ar fi interesant de știut ce făcea d. Golubovici cu acest aparat clandestin de radio-emisiune?

P. S. D. Golubovici se laudă că are anumiți sfinți, cari îl susțin oricât și-ar face d-sa de cap. Vom căuta să identificăm acești sfinți, pentruca să le punem anumite întrebări.

Denaturări ungurești

Belgrad. — Față de afirmațiile tendențioase făcute de ziarele ungurești, că autoritățile ar fi expulzat din Jugoslavia pe o fetiță de patru ani, ziarele jugoslave de azi dimineată aduc următoarele precizțiuni:

Fetița despre care este vorba — numită Iulia — a fost dusă de bunicul său, la mama ei, care se află în Ungaria. În adevăr, mama Iuliei, care locuiește în Ungaria, a venit în Jugoslavia pentru a vedea pe tatăl său la Sombor, însoțită de mica Iulia. După câțva timp, mama Iuliei s'a înapoiat în Ungaria, lăsându-și fetița în Jugoslavia. În ziua de 3 Decembrie, mama Iuliei a scris tatălui ei cerându-i ca mica Iulia să fie condusă până la Subotića și urcată în tren, care o va duce la Kalebija, în Ungaria, unde va aștepta ea însăși. Bunicul Iuliei a condus deci personal pe fetița până la Subotića, unde a urcat-o în trenul de Kalebija, în Ungaria. În această localitate, mica Iulia a fost așteptată de mama ei.

În consecință — spun ziarele jugoslave — nu poate fi vorba de expulzare, ci de simpla reîntoarcere a fetiței la mama ei.

Ungurii nu se astâm-pără

Belgrad. — Se anunță din Zagreb că proprietarii de moșii unguri din apropierea graniței jugoslave, profitând de ușurința cu care se poate trece acum frontiera, răspândesc în Jugoslavia o publicație revizionistă, care apare la Budapesta în limba sârbocroată și este intitulată „Topol”.

Prelungirea vacanței parlamentare

Marți seara membrii corpurilor legiuitoare vor fi anunțați de durata vacanței parlamentare.

Cerculă svonul că aceasta va dura până la sfârșitul lui Ianuarie.

Pălării, cravate

și toate articole de modă, cu cele mai reduse prețuri la

Dumitru Manea

vis-a-vis de Prefectura Arad

După o iarnă târzie, pericol în primăvară

— Singur digul dela Micălaca poate înlătura pericolul inundațiilor? —

În numărul de ieri am arătat necazurile micălăcenilor, decorați mai acum câțiva ani „orașeni”. După ce n'au străzi, n'au electricitate și nici canalizare, au avut nenorocirea de-a pierde întreaga avere în urma inundațiilor.

Digul dela Micălaca

Dacă edilii de atunci n'au știut că există un regulament alcătuit în urma inundațiilor de acum 40 de ani, dacă ei — din această cauză — n'au putut preîntâmpina nenorocirea, edilii de azi au întârziat și înălțat digul cu câțiva metri, în locul pe unde acum câțiva ani au pătruns apele Mureșului în Micălaca. Este o măsură binevenită și o lucrare ce merită toată atențiunea. Cu atât s'au ales românii din Micălaca, în urma experienței scump plătită.

Dar și digul acesta, care s'a înălțat acum, putea să se întindă pe o porțiune mai mare, căci sunt încă multe puncte slabe dealungul malului. Iarna din anul acesta vine târziu. Zăpada, pare-se, va cădea abia la începutul anului viitor, și se va topi în primăvară, brusc, sub arșița soarelui.

Așa s'a întâmplat și în anul de pomină, când trei din cele șase cartiere ale Aradului — cele românești — au fost măturate depe fața pământului. Doar că atunci, când s'a văzut că centrul orașului e în pericol, s'a dat drumul apelor înspre Micălaca și Glogovăț. Și cu tot sacrificiul impus micălăcenilor, dacă apele continuau să se mențină încă o singură zi la nivelul la care ajunseseră, digul din fața Palatului Cultural n'ar mai fi putut rezista. Dealtfel apa pătrunsese prin el și-l deplasase în unele părți.

Ei bine, dacă în anul ce vine situația se va repeta, cine va ispăși nepăsarea în care se complac cei chemați a lua măsură? Digul din Micălaca nu va mai putea fi rupt. Urmează, deci, cel din fața Palatului Cultural.

Și Bujacul e oropsit

Nici de acest cartier nu vrea nimeni să știe. Parcă nici nu s'ar ține de municipiul nostru.

Pornind de lângă Oborul de vite, pe timpul acesta ploios, la cotitură, când să te îndrepti spre strada C. Brâncoveanu, te împotmolești într-o băltoacă puturoasă, în care se scurge întreaga murdărie a animalelor aduse la târg.

În anii din urmă primăria a mai astupat cu câteva cărute de nisip; anul acesta nici atât.

Strada Brâncoveanu, care duce spre Bujac e practicabilă pe o mică porțiune, după care urmează numai hârtoape.

Drumul care duce la școală e o adevărată mare de noroi. Locuitorii depe această stradă nu odată au văzut învățătoarea mergând la școală călare și încălțată cu cisme.

Își poate oricine inchipui în ce hal ajung elevii și ce curățenie poate domni în clase.

Primăria este datoră să taie dealungul străzii, pe ambele laturi, câte un șanț și să acopere terenul cu nisip.

Nu costă mai nimica și un drum nisipos este oricând mai practicabil decât cel care taie azi Bujacul.

Măcar atât, căci până se va ajunge să se vorbească și aici de confort, vor mai trece câteva decenii. R.

Presă franceză despre acordul franco-italian

Paris. — Articolul publicat ieri de „Le Matin”, cu privire la concesiunile pe care Franța ar avea intenția să le facă Italiei, a provocat reacțiuni în ziarele de azi. O mare parte din presa de dimineață găsește că asemenea informații sunt cel puțin premature.

Astfel, „Le Journal” scrie: „Unii ar vrea să meargă prea departe. O serie de știri, cel puțin premature, au fost publicate cu privire la chestiunile africane. Nu trebuie să se uite că orice angajament asupra chestiunilor litigioase franco-italiene este subordonat unui acord cu mult mai important, privitor la statu quo în Europa Centrală. Negocierile se duc mai mult pe această chestiune”.

Ocupându-se de aceiași informație publicată de „Le Matin”, atât „L'Ordre”, ziar de dreapta, cât și „L'Ere Nouvelle”, radical-socialist, cred că nu poate fi vorba de vreo modificare a frontierelor Libiei.

„Teritoriile vizate — spune „L'Ere Nouvelle” — sunt extrem de importante pentru comunicația dintre partea orientală a Africii de Nord franceză și lacul Ciad. O modificare ar însemna o mare greșală pentru viitor”.

„L'Ordre” spune: „Drumul

natural al caravelor este de fapt al nostru. Dacă am renunța la el, ar însemna să fim aruncați pe căi nesigure, cu puțuri care au un regim puțin stabil. În această direcție nu putem deci face nici o concesiune”.

„Le Figaro” socotește premature informațiile publicate asupra unui eventual acord: „O înțelegere pare să fie destul de lesnicioasă în ce privește chestiunile africane, dar nu pare să fie la fel și în privința problemelor Europei Centrale. Înainte de a pleca la Roma, d. Laval voiește să vadă încheiat un acord între Italia și Jugoslavia”.

Considerând acordul franco-italian, asupra chestiunilor africane, ca definitiv câștigat, „Le Matin” declară că tratativele ce se duc între Roma și Paris par să confirme că Italia ar dori să se constituie printr'un acord, în cel mai scurt timp, rezultatele obținute în această direcție, spre a se putea păși la examinarea celor două mari probleme ale politicii europene: garantarea independenței Austriei și normalizarea raporturilor dintre Italia și Jugoslavia.

Dimpotrivă — spune ziarul — Franța ar dori ca aceste din urmă două chestiuni să fie puse înainte de orice la punct și consemnate într'un acord.

Precedentism și revizionism unguresc în România

(Urmare din pag. II-a).

formă, să se mențină legătura cu Ungaria, făcându-se o totală abstracție de statul român.

D-sa citește o serie de calendare și alte tipărituri, ale căror pasagii tendențios redactate și edificatoare, au produs indignare în tot publicul spectator mai numeros ca nici odată. Același lucru se poate observa și în scrierile emanate dela Roma, dela Vatican, unde Ungaria își are sprijinitorii săi.

Încheind, face apel la toți românii să protesteze și să combată pe toate căile desarmând revizionismul și acest protest să fie auzit și la Bu-

dapesta și la Roma și la București.

D. Petru, secretarul Ligii Antirevizioniste secțiunea Arad, după ce mulțumește d-lui profesor, citește moțiunea votată Duminecă de Adunarea Antirevizionistă dela Timișoara, votată și aci în unanimitate de asistență.

a. p.

Demisionează d. Maniu din partid?

După ciocnirile din ședința cea de pe urmă, cu d. Vaida, se pare că d. Maniu vrea să părăsească partidul. Cel puțin, astfel de șvonuri circulă pela București, și chiar în Ardeal...

Riscurile de bombardamentului aerian

Congresul francez pentru apărarea păcii a adoptat o serie de moțiuni prin care se cere, în afară de interdicția fabricației private de ar-

me, și limitarea până la desființarea progresivă a oricărui risc de bombardament aerian.

De vorbă cu d. dr. Romulus Bejan, noul chestor al poliției Arad

Am reușit, nu fără oarecare greutate, — din cauza multiplelor d-sale griji și îndatoriri — să putem lega o convorbire de câteva minute cu noul chestor al poliției Arad, d. dr. Romulus Bejan.

Deși, deabia luni a luat în primire noul d-sale post, în baza delegației primită dela ministerul de interne înlocuind pe d. Zamfir Filotti, devenit pensionar, d-sa a reușit să se pună la curent cu toate atribuțiile și cu tot mecanismul serviciului d-sale.

Convorbirea

— Cum vă acomodati cu noul d voastră serviciu?

— Perfect. Sunt funcționar de carieră. Am fost ofițer activ de jandarmi, prefect în județele Hunedoara și Trei Scaune, am școala specială de poliție și siguranță din Bratislava și în ultimul timp am fost inspector administrativ al regiunii Timișoara.

După cum vedeți cunosc perfect tot mecanismul noului meu post.

— Ce program voiți să urmați?

— Vreau să-mi îndeplinesc datoria cu cea mai mare conștiinciozitate și în limitele celei mai stricte legalități pentru a putea îndeplini cu prisosință rolul ce mi s'a încredințat.

Rolul poliției și răspunderea ce-mi incumbă în postul meu sunt notorii. De aceea fac un apel la toți cetățenii acestui oraș să-mi sprijinească acțiunile ce le voi întreprinde, spre binele lor. Fiecare cetățean dacă va avea ceva de reclamat, să mi se adreseze direct și-l voi satisface imediat și în limitele legalității. În fața mea toți sunt egali și-i anunț să nu încerce nimeni să umble pe căi lăaturalnice, sau cu intervenții, pentru a obține favoruri.

Sbârnăutul strident al telefonului depe biroul d-sale, a întrerupt această scurtă convorbire.

Nădăduim că cetățenii Aradului vor avea motive să fie mulțumiți cu noul chestor al poliției d. dr. R. Bejan.

A.

Austria nu va sprijini proiectele revizioniste ale Ungariei

Praga. — „Lidove Noviny” arată din Budapesta, că cercurile politice ungare sunt foarte decepționate de atitudinea d-lor Schuschnigg și Berger Waldeneegg, cari, cu ocazia ultimei lor vizite la Budapesta au precizat cercurilor conducătoare din capi-

tala Ungariei, că Austria nu e dispusă să susțină proiectele revizioniste ale Ungariei.

Atitudinea miniștrilor austriaci explică, astfel, despărțirea foarte rece a lor de conducătorii unguri.

INCERCĂRI

După ce ungurii au fost primiți în Polonia într'un cort de ghiță, după ce la Roma n'au fost luați în seamă, după ce Germania le-a întors spatele după ce Austria le-a zămbit de sus și și-a scuturat picioarele iar mâinile și le-a spălat, după ce revizionismul a fost complet zdrobit și compromis și după ce — în sfârșit — au fost dovediți, cunoscuți și condamnați de opinia publică mondială, ce le mai rămâne de făcut? Să otrăvească fântâni. Să răspândească fel de fel de știri subversive.

Iată, acum, de exemplu, cu

ocazia încercării de apropiere franco-italiană, în întreaga presă ungurească, — numai în cea ungurească — se scrie, se tipă că această prietenie, această apropiere e împiedecată de cutare sau cutare motiv, ba că nu vrea Jugoslavia, ba că studenții din Belgrad manifestează în contra Italiei, ba că Italia nu vrea, ba că Franța glumește etc.

Ne vedem nevoiți să deschidem o rubrică în care să înregistrăm știrile tendențioase din presa maghiară.

Ca să vedeți d-voastră și să se cumintească ei...

Crimele lui Eckhardt la Iara

„Reggel” e informat de „eminentul” ziarist Ernest Gara care s'a deplasat la Iara pentru a controla acuzația adusă lui Eckhardt, că de fapt s'au întâmplat crime, dar crimele e numai una și că au pornit două tabere și în ciocnire a fost rănit primarul Florea Gaie.

Mai întâi, ne întrebăm de ce tocmai primarul Gaie Florea a căzut și apoi răspundem că despre două tabere se poate vorbi numai întrucât românii mergeau să facă cumpărături. Numai ura lui Eckhardt a văzut în acest grup o tabără.

Și ca să dea mai multă veracitate celor spuse, „eminentul ziarist” se folosește de numele d-lui Emil Hațieganu

care s'a ocupat atunci de aceste crime despre cari s'a încheiat și un proces verbal la care domnul „eminent ziarist” a fost îndrumat, dar în care ori nu și-a băgat nasul, ori n'a văzut ceva care să poată fi spus de gura unui ungur...

Las că de altfel îl cunoaștem noi pe... „excelența Sa” d. Tibor Eckhardt, înzădar fi mai apără sârmanii îmbătați de vedenii.

CĂUTĂM

corector care cunoaște perfect ortografia limbii române.

A se adresa la ziar.